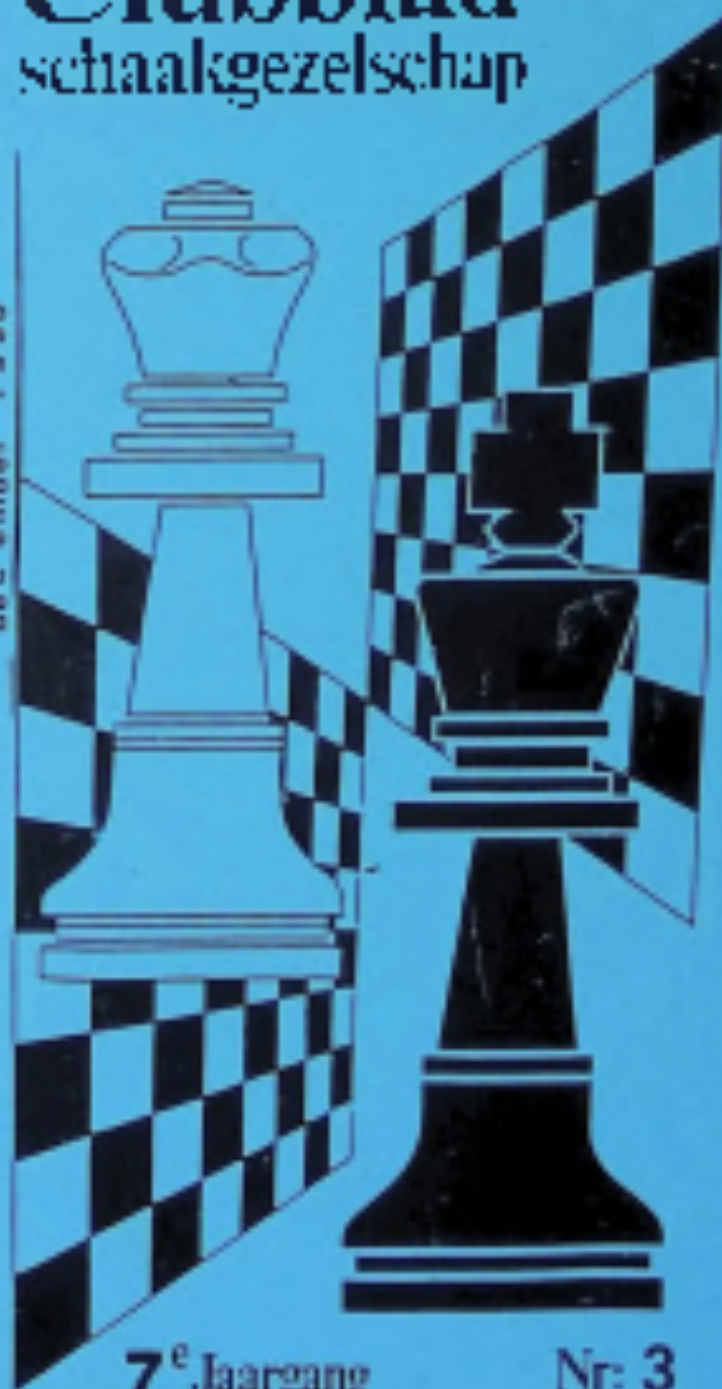


STAMMTON/HILPMAN

Clubblad schaakgezelschap

december 1990



7^e Jaargang

Nr: 3

<u>Inhoudsopgave.</u>	<u>pagina.</u>
Mutaties ledenlijst	2
Notulen Algemene ledenvergadering	3/4
KNSB competitie	5/6
NOSBO competitie	7/8
Uit de externe competitie	9
Rechtzetting	9
NOSBO bekertoernooi	10
Uit de interne competitie	11/12
2 extra partijstellingen	12
Stand interne competitie	13
50 jaar geleden (4) Lasker overleden	14 t/m 17
Mars-opgaven voor de jeugd	18/19
Oplossingen vorige opgaven	19
Jeugdhoekje	20
Persoonlijk snelschaak-clubkampioenschap 1991	20

Ledenlijst mutaties.

Ten opzichte van de in het vorige nummer gepubliceerde ledenlijst dienen de volgende mutaties te worden aangebracht.

- 14. P.R.Dijkhuis. Nieuw adres: Westerse Drift 68, 9752 LJ Haren
tel. 050-349355.
- 21. A.F. Henries heeft bedankt.
- 27. A. Idema. tel no gewijzigd in 134350.
- 32. R. Lode is nu senior lid i.p.v. gastlid.
- 40. O. Post heeft bedankt.
- 44. A. Scheepvaart heeft bedankt.
- 53. E. Sprenger. tel no gewijzigd in 258654.
Nieuw gastlid: A. Smit, Tressenplaats 15, 9722 XC, Groningen
Nieuw ads. lid. S. Velema, Koendersweg 20B, 9722 GG, Groningen
tel. 262150, geb: 13-8-1980.

Speellokaal. Speeltuingebouw Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16,
tel. 050-252628.

Notulen van de ALV gehouden op 10 September 1990

Aanwezig waren de leden Kruisinga, Davids, D Hummel, Pieper, Aerts, Wildschut, Prins, Van Duyn, Slagter, Zeevaarder, Hofkamp, Albers, Blom, Dijkhuis, Schellingerhout, Van der Veen, Mulder en Boskma. Later kwamen Pastor, Diepenveen, Ebels en Vogelzang. Met kennisgeving afwezig waren Iwema en Sanders.

1 Opening

De voorzitter heet iedereen van harte welkom. Agenda OK

2 Notulen

De notulen van de vorige ALV (18 September 1989) worden goedgekeurd

3 Ingekomen stukken

Veel toernooiuitnodigingen: NOSBO verslagen, notulen, berichten etc; KNSB competitie berichten, ledenlijsten etc. De leden worden uitgenodigd de dikke stapel bij de secretaris te komen doorsnuffelen.

4 Bestuursmededelingen

- Zaterdag a.s. wordt al de eerste KNSB wedstrijd gespeeld
 - We zullen proberen de bezorging van het clubblad te verbeteren
 - De NOSBO ALV wordt gehouden op 19 Sept. Piet gaat erheen.
- Hoofddthema's: De contributie gaat iets omhoog; Laatste NOSBO ronde gemeenschappelijk: wij zijn tegen.

5 Jaarverslag secretaris

Geen opmerkingen, aldus vastgesteld.

6 Jaarverslag penningmeester

De kascommissie concludeert dat de boeken in orde zijn.

Dhr Albers vindt dat de cijfers anders gepresenteerd hadden moeten worden, nl niet met een vergelijking tussen de begroting van het vorige jaar en het financiële jaarverslag van afgelopen jaar, maar als afzonderlijke staatjes. Anderen vinden dit niet. Ook wordt opgemerkt dat goedkeuring van boeken door de kascommissie na de behandeling van het financiële verslag zou moeten plaatsvinden. Anderen vinden dit niet, een grote meerderheid steunt de voorzitter en de penningmeester in de presentatie.

Dhr Zeevaarder vraagt of het batig saldo echte winst is. De penningmeester antwoordt dat dit inderdaad zo is, de financiële situatie is aanzienlijk gunstiger dan in het vorige jaar.

De leden Kruisinga en D Hummel nemen plaats in de kascommissie, Wildschut wordt reserve.

Over de balans zijn geen opmerkingen, deze wordt goedgekeurd.

Bij de behandeling van de begroting wordt gevraagd of van de winst betere schaakklokken gekocht kunnen worden. Het bestuur stelt voor enige oude klokken bij inschrijving te verkopen en van de opbrengst nieuwe klokken te kopen. Als er dan nog meer nodig zijn, zal er nog een klok bijgekocht worden. De ALV gaat hiermee akkoord.

De begroting wordt als gepresenteerd vastgesteld.

7 Jaarverslag redactie clubblad

Over het verslag zijn geen opmerkingen, het wordt aldus vastgesteld.

Er wordt gevraagd waarom we in het clubblad geen advertenties plaatsen. De redacteur antwoordt dat we dat wel zouden willen, maar dat het nog niet gelukt is belangstellenden te vinden.

Enkele leden hadden wat onvrede over het beleid van stukjes plaatsen in het begin van het seizoen. De redacteur antwoordt dat er zowel sprake was van een ongelukkig veelvoud van het aantal pagina's, als van een ongelukkige keuze van hemzelf: "Als dezelfde situatie zich weer zou voordoen, zou ik het anders doen " Hiermee afgedaan.

8 Jeugd zaken

Er ligt een plan om de jeugd naar de maandagavond te verplaatsen.

Argumenten hiervoor zijn de betere aansluiting bij de senioren, en het verbeteren van het schaakonderwijs omdat makkelijk meer leden kunnen meedoen. Tegenargumenten zijn eventuele huiswerkproblemen. Het bestuur vraagt en krijgt instemming met dit plan. De secretaris zal een brief voor de ouders schrijven.

9 Pauze

10 Jaarverslag intern

Over het verslag zijn geen opmerkingen, het wordt aldus vastgesteld. Het play-off systeem wordt besproken. We besluiten na stemming dat het voor een jaar geprobeerd zal worden. Uitslag stemming: 13 voor, 6 onthoudingen, 2 tegen. Details over het systeem zullen in het clubblad vermeld worden.

11 Jaarverslag extern

Over het verslag zijn geen opmerkingen, het wordt aldus vastgesteld. Ook maakt de competitieleider de indeling van de eerste drie teams bekend, hier waren geen opmerkingen over.

12 Gambiettoernooi

Het toernooi is goed verlopen. Er hebben slechts 8 leden meegedaan, en ook was er wat weinig publiek. Er waren 40 deelnemers, en een sterke invitatiegroep. Een organisatievoorstel van Michiel Zeevaarder is doorgesproken en aangenomen. Het bestuur zal mensen voor de commissies benaderen.

13 Bibliotheek/materiaal

Alle materiaal is weer uitgezocht. Bibliotheek: Robert Bakker heeft een complete lijst van de boeken, deze zal in het volgende clubblad opgenomen worden.

14 Roken

Het bestuur stelt voor het rookverbod te verlengen tot 22.00 uur. Hier zijn 10 leden voor, 4 tegen en 8 onthouden zich van stemming, waarmee het voorstel aangenomen is.

15 Bestuursverkiezing

De wedstrijdleader extern Yeb Blom is aftredend en herkiesbaar. Er zijn geen tegenkandidaten en hij wordt bij acclamatie herkozen. Roelf blijft nog jeugdleider nu er een assistent gevonden is (Piet Wildschut). De penningmeester Roelof v.d. Veen treedt af. De voorzitter bedankt hem voor de lange en goede staat van dienst. Erwin Hofkamp is de nieuwe kandidaat en wordt bij acclamatie gekozen. De nieuwe pm stelt direct voor dat de consumptiebonnen voor 20.00 uur gekocht moeten worden. Het bestuur zal er nog even over nadenken hoe dit te organiseren.

16 Rondvraag

- Krusinga meldt dat hij wel lid geworden is maar nog geen reglementenboekje heeft gekregen. Dit zal komen.
- Pieper vraagt of wijzigingen in de NOSBO reglementen in de NM of in het clubblad komen. Antwoord: Ja, in de NM, bij het ALV verslag.
- Slagter gaat emigreren naar Limburg en bedankt iedereen voor de vriendschap en de gezelligheid.
- Albers vraagt of het volgend jaar het onderwerp "bestuursbeleid" op de agenda kan komen. Dit kan.
- Dijkhuis merkt op dat enkele leden bepaalde boeken al wel zeer lang in huis hebben en verzoekt deze terug te brengen.

17 Sluiting

Nico Schellingerhout zal de simultaan geven. De volgende prijzen worden nog uitgereikt: Topscoorders: team 4: Willem Slagter; team 3: Herman Steinebach; team 2: Erwin Hofkamp; team 1: Menno van Steenis. Interne competitie: plaats 3: Theo Ebels (15 uit 15 !); plaats 2: Yeb Blom; plaats 1: Nico Schellingerhout.

Lieuwe Boskma

DE EERSTE PUNTEN!

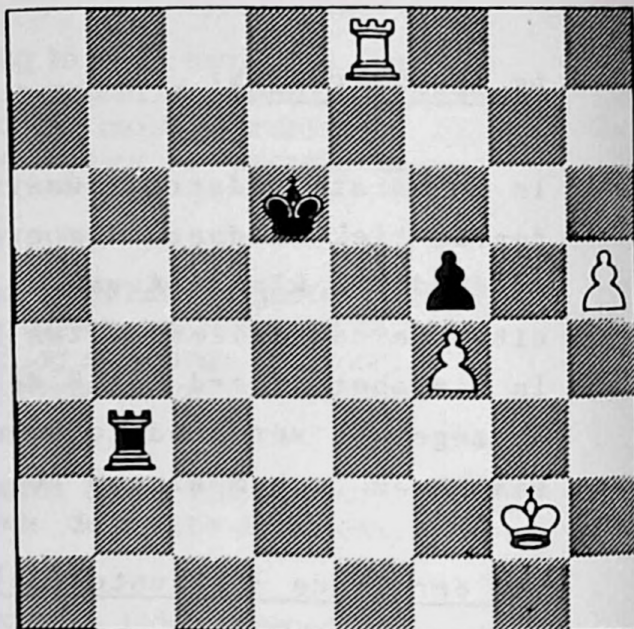
In de eerste wedstrijd waarin Staunton/Helpman 1 een (mede-?) degradatiekandidaat ontmoette was het raak: de eerste overwinning in de derde klasse A van de KNSB. Het werd ook tijd, want met nul uit drie had alleen Unitas 2 een nog slechtere staat van dienst. In Winschoten werd het 8 december tegen Van der Linde $4\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$. De zege was verdiend te noemen, had ruimer uit kunnen vallen, maar kwam toch moeizaam tot stand. Ik geef de volledige uitslag:

Van der Linde - Staunton/Helpman: $3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$

1.H.Angerman (w)	- T.Ebels	1-0
2.P.Hulshof	- Y.Blom	0-1
3.H.Eppinga	- M.van Steenis	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
4.R.Eppinga	- P.Dijkhuis	0-1
5.D.Algera	- N.Schellingerhout	0-1
6.B.IJzer	- P.Mulder	1-0
7.J.Sterenbergh	- L.Boskma	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
8.J.Kemp	- H.Seijen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Ikzelf lijd dit seizoen kennelijk aan het Schellingerhout-effekt (intern aan kop en extern een beroerde score). Omdat ik dus vroeg klaar was, schrijf ik dit verslag. Op dat moment was al duidelijk dat Seijen niet verder dan remise zou komen. Zijn tegenstander had ook beslist niet meer aspiraties, en ongelijke loopers verhinderden die van onze teamleider. Yeb won overtuigend, hij is nu de topscorer met $2\frac{1}{2}$ uit 4 (al een half punt meer dan zijn totaalscore van vorig seizoen!). Theo leek ook op de goede weg, maar daarover straks meer. Lieuwe maakte het spannend door met risico scherp op winst te spelen maar de pionpromoties brachten geen beslissing. Dijkhuis won toen hij in een reeds goede stand een toren buitmaakte en van Steenis ontsnapte met een minuspion naar remise. Ook Nico ontsnapte aan verlies en bij een $3\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ tussenstand in ons voordeel moesten Theo en Nico 1 uit 2 scoren. Dat leek geen probleem, daar beiden voordeel hadden. Waar Theo in zijn gewonnen toreneindspel begon te haperen, kwam Nico steeds beter in zijn (paardeind-) spel. Hij won dan ook en hoe kostbaar die zege was, bleek later...

Voordat het diagram rechts bereikt was, had Theo al duidelijker winstwegen onbenut gelaten. 1.h6 lijkt nog steeds kansen te bieden, maar 1.Tel, wat onze man van plan was, kan ook. Tot afgrijzen van zijn aanhang liet hij de toren iets eerder los: 1.Te3?? Hij gaf direkt op waarna het sportieve remise-aanbod van Angerman ongeldig was.



De stand na 4 ronden in 3A:

1.Lasker	7mp.
2.Hardenberg	
Groningen 3	
Unitas 1	6mp.
5.Philidor 2	5mp.
6.Sneek	4mp.
7.Pallas	
Van der Linde	
Staunton/H	2mp.
10.Unitas 2	0mp.

Volgende ronde:

Staunton/Helpman-Pallas
(za 12 januari).

Piet Mulder.

De wedstrijd tegen Groningen 3.

Na het hierboven met gepaste enthousiasme van de voorzitter over de eerste overwinning gaat hierbij voor de volledigheid nog het resultaat van de wedstrijd in de 3^e ronde tegen Groningen 3, waarbij we de uitslag kopiëren, zoals deze is weergegeven in het clubblad van de tegenstander, inclusief de ratings. Hun verslag is geschreven in de trant van rijpe appels die hun in de schoot vielen en dat laten we maar verder voor wat het is. Het waren er 5 hele en 2 halve en daar valt inderdaad niets op af te dingen. Inmiddels zingen ze een toontje lager want na 3 overwinningen vielen ze in de 4^e ronde tegen Sneek als wellicht door het succes wat aangestoken appels door de mand en na afloop maakten ze in de pizzeria dan ook een wat gekneusde indruk.

Staunton/Helpman	1880 - Groningen III	1952	1½ - 5½ (2-6)
1.T.Ebels	1983 - A.Tilstra	2047	0 - 1
2.Y.Blom	1931 - J.de Vlieger	2007	1 - 0
3.M.van Steenis	2071 - I.van den Berg	1930	0 - 1
4.P.Dijkhuis	1961 - F.Schalijs	1950	½ - ½
5.N.Schellingerhout	1746 - I.Hendriks	1985	0 - 1
6.P.Mulder	1704 - R.Kroon	1875	0 - 1
7.L.Boskma	1765 - J.Riksten	1942	0 - 1
8.H.G.Seijen	1877 - T.Hadderingh	1879	AFG (½-½)

EN STAUNTON/HELPMAN II PLOETERDE VOORT...

Met Staunton/Helpman II kun je alle kanten op. Na de onverwachte degradatie naar de tweede klasse NOSBO (waar ook het derde team opereert), werd gehoopt en gerekend op een snelle terugkeer. Na twee competitiewedstrijden staat het tweede precies op 50%. Je kunt natuurlijk ook stellen dat het team nog ongeslagen is en alle kansen in eigen hand heeft. De beide gelijke spelen gaven een identiek beeld te zien: eerst ogenschijnlijk afstevenen op een ruime overwinning, daarna flink knoeien tot er een nederlaag dreigt, en tot slot via goede analyses van de afgebroken partijen de 4-4 veiligstellen.

De uitslag van SISSA VI - St/Helpman II vindt u in het vorige clubblad. Sanders won zijn hangstelling eenvoudig, maar voor Piepers leven werd gevreesd. Met zijn secondanten Zeevaarder en Hofkamp had Pieper zich zeer grondig voorbereid op die tweede zitting en dat bleek: snel werd het halfje en daarmee een matchpunt veiliggesteld.

Staunton/Helpman II - Unitas VI: 4-4 ma 19 nov

1.E.Hofkamp (zw) - G.Verheul	1-0
2.W.Aerts - W.Bonius	rem
3.F.Iwema - J.Achterhof	rem
4.W.Louwman - J.Rusthoven	1-0
5.M.Zeevaarder - J.Aarts	0-1
6.K.Sanders - A.Pot	1-0
7.J.Schepers - L.Muys	0-1
8.G.Pieper - T.Fokkens	0-1

Wat onze redakteur er al niet voor over heeft om kopij te krijgen. Om mij in staat te stellen deze wedstrijd te volgen, hield hij ons onderlinge partijtje lekker kort (zie elders in dit nummer). Eerst maar wat harde woorden: Michiel Zeevaarder en Jan Schepers spelen in het tweede ver onder hun normale niveau! Als Jan zijn tijd beter indeelt en Michiel in de opening beter oplet scheelt dat dus twee punten per wedstrijd!

Louwman en Aerts doen het goed, al miste de laatste een duidelijke winst in deze wedstrijd. Erwin herstelde zich knap van de mat-in-een blunder in de eerste ronde. In deze match tegen Unitas werden overigens liefst drie partijen afgebroken. Er werd driftig geanalyseerd door de spelers en Zeevaarder en Mulder, en dat leverde rendement op bij Sanders: winst. Bij Schepers was er geen redden aan en Aerts' stelling bleek potremise.

In deze poule hebben Eelde/Paterswolde en Assen 11 4 punten. SISSA VI en Unitas VI volgen met 3, en wij hebben dus 2 punten. De rest is puntloos. Volgende ronde 7 jan. uit tegen Eelde/Paterswolde!

Piet Mulder.

=0=0=0=0=0=

Standen NOSBO competitie.

In de klassen 2B en 2C hebben alle teams 2 wedstrijden gespeeld, in 3C hebben de teams met (1) slechts één wedstrijd gespeeld.

2B			2C			3C		
	mp.	bp.		mp.	bp.		mp.	bp.
Eelde/Patersw.	4	12	DSC	4	14½	Ypey Expert	3	7½
Assen 2	4	11	SISSA 5	4	12	Cleopatra	3	6½
SISSA 6	3	10½	Middelstum	4	10½	SISSA 8 (1)	2	4
Unitas 6	3	9½	Grijpskerk	2	7½	Staunton/Helpman 4	2	7½
Staunton/Hpm 2	2	8	Bedum	2	6½	Lewenborg 2	2	5½
Haren 5	0	7	Staunton/Hpm 3	2	6	D.D. Odysse (1)	0	1½
Heerdepeerd	0	3	Ten Boer	0	4	Groningen 9	0	3½
Leek 2	0	3	Haren 4	0	3			

Het tweede team speelt op 7 januari de belangrijke uitwedstrijd tegen Eelde/Paterswolde. Klaas Sanders zorgde in een vooruit gespeelde partij er voor dat we starten met een 1-0 voorsprong. Met Zwart won hij als volgt: 1. e4,e6; 2. d4,d5; 3. e5,c5; 4. c3, Pc6; 5. Pf3,Db6; 6. Dd3? cd4x; 7. cd4x,Lb4½; 8. Ld2,Ld7; 9. b3,Tc8; 10. Db5? Pd4x; 11. Db6x,Tcl mat.

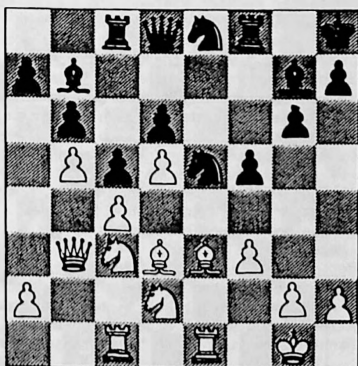
In de 2^e ronde van de NOSBO competitie won het derde team de uitwedstrijd tegen Bedum met 5-3. Het vierde team verloor bij Lewenborg 2 met 3½-2½. Zoals uit bovenvermelde standen blijkt staan alle NOSBO teams nu op 50%.

Uit de externe competitie.

Wit: Bert Valkema, Bedum. Zwart: Harjan Prins, Staunton/Helpman3.

Konings-indische verdediging.

1. d4,Pf6; 2. c4,g6; 3. Pc3,Lg7; 4. e4,d6; 5. Pf3,0-0; 6. Le2,Pbd7;
7. 0-0,e6? (te passief,beter is e5 of c5 om ook invloed in het
centrum te krijgen)8. Le3,b6; 9. Tc1,Lb7; 10. Pd2,Tc8; 11. f3,
Pe8; (hier was d5 misschien beter geweest, maar na 12-- f5
13. ef5x, ef5x breekt het spel wel open voor zwart)
12. b4,f5; 13. ef5x,ef5x; 14. Db3,Pdf6; 15. Tfel,Kh8; 16. Ld3,c5;
17. d5,Pd7; 18. b5,Pe5;! Op dit moment krijgt het spel een andere
draai; zwart krijgt de kans om uit zijn behouden stelling ontwik-
keling te krijgen. Zie diagram.



19. Lf1?,f4; 20. Lf2,Pf6;
21. Pce4,h6; 22. Pf6x,Lf6x;
23. Dc2,Tg8; 24. Pe4,Tc7;
25. Ld3,Lc8; 26. Pf6x,Df6x;
27. Te2,g5; (wit staat nu
al praktisch verloren; i.p.v.
19.Lf1 was Lb1 nog acceptabe-
geweest) 28. h3,h5; 29. Le1,
g4; 30. Lc3,gf3x;! 31. Tf2,
Lh3x; 32. Le5x,de5; 33. Le4,
Lg2x; 34. Tg2x,Tg2x-schaak.
Met dameverlies; wit geeft op
(commentaar van de zwartspeler)

EVEN IETS RECHTZETTEN!

Een hardnekkig gerucht doet al enkele jaren de ronde als zou Staunton/Helpman geen toernooi- en geen vluggerkultuur hebben. Dit is niet waar! Zo kan ik berichten dat liefst 4 onzer leden hun nachtrust opofferden om aan de SISSA-snelschaaknacht deel te nemen (nacht van 1 op 2 december). De resultaten:

Piet Mulder	voorronden	6½ uit 9	finalegr.A	2 uit 12
Nico Schellingerhout	"	4½ uit 9	"	B 6½ - 13
Jan Schepers	"	5½ uit 9	"	B 5 - 13
Michiel Zeevaarder	"	4½ uit 9	"	C 8 - 13

Ook u kunt bijdragen aan onze toernooi- en vluggerkultuur!

Doe mee of ga eens kijken bij Groningen Open en doe zeker mee aan ons eigen klubkampioenschap vluggers op 21 januari!

NOSBO-bekertournooi
eerste ronde

Rochade - Staunton/Helpman

Na de teleurstellende competitie-start een week eerder tegen SISSA 6 (op z'n best een gelijkspel) kregen vier leden van het tweede team de gelegenheid iets goed te maken in de eerste ronde van het NOSBO-bekertournooi. Op 5 november reden we in een half uur van het hoofdstation in G. naar "de Kiepe" in Nieuwe Pekela, waar Rochade de tegenstander was. Iwema en Hofkamp waren verhinderd, maar qua rating zouden we sterker moeten zijn.

Aan bord 1 speelde Aerts (winst tegen SISSA) met zwart Konings-Indisch; aan bord 2 Louwman (remise tegen SISSA) z'n geliefde Weens; aan bord 3 Sanders (winst tegen SISSA) een onregelmatig Frans met 0-0-0 door wit; aan bord 4 Zeevaarder, schrijver dezes, een onregelmatig Aljechin: 1.e4 Pf6 2.e5 Pd5 3.g3 ... Met Jan Schepers, die tegen SISSA op de 23-ste zet door z'n vlag ging, was ik de schlemiel van die wedstrijd door verblundering van een volle toren. Nu was het na zeven zetten alweer mis: ik gaf zo maar de niet onbelangrijke pion op e5 weg; zodat een echte test van mijn aanpak uitbleef.

Na een uur of twee spelen stonden onze zwartspelers, Aerts en Sanders, gelijk; de laatste misschien iets beter; maar Louwman had een paard weggegeven en ik had onder het motto: initiatief!, coûte que coûte, een paard geofferd. Ik was niet echt verbaasd dat mijn tegenstander nuchter spelend z'n koning op b6 in veiligheid bracht en zijn stukken begon te ontwikkelen. Gelukkig had Louwman een reëel initiatief, ondanks het verspeelde paard. In het derde uur ging het aan drie borden de goede kant op. Aerts "scharrelde", in zijn woord, met paarden op de damevleugel, bracht zijn tegenstander een beetje in verlegenheid en won met een kleine combinatie een centrumpion. Verkeerd reagerend verloor de Rochade-kopman zelfs een stuk. Sanders offerde een pion voor open lijnen en begon langs de c- en b-lijn zware druk uit te oefenen op wits damevleugel en lang gerocheerde koning. Louwmans druk nam toe. Vreemd genoeg kwam het eerste punt echter op mijn naam, na 2½ uur spelen, toen mijn tegenstander zich verkeek op een verraderlijke eeuwig-schaak dreiging. Die had hij kunnen pareren door teruggave van het stuk. Het gevaar niet ziend meende hij zowel het stuk voor te kunnen blijven en te kunnen ontsnappen om pardoos op het eerst zo veilige veld b6 mat te worden gezet.

Misschien speelde mijn tegenstander op mijn tijdnood? Louwmans tegenstander zeker; en Kasparov onlangs ook; en drie keer had het averechts effect. Het is prettig als je tegenstander moet gaan snelschaken; als je zelf ook gaat snelschaken, waar is dan je tijdvoordeel? Tijdnood kun je alleen proberen uit te buiten als de stelling zich er toe leent op veilige wijze "pest-zetjes" te doen. Dunkt mij.

Na een uur of drie spelen leek er een 100% score in te zitten. Sanders stond al bijzonder goed toen zijn tegenstander na 35 zetten ontdekte dat bekerregels afwijken van competitie-regels (35 zetten in 1.45 uur, 15 min. uitvluggeren). Stelling en tijd knakten zijn moreel. Vervolgens won Aerts door overweldiging. Louwman won zijn stuk terug en wist de overgebleven stukken te ruilen, waarna een eenvoudig gewonnen pionnen-eindspel overbleef. Nog voor middernacht waren we terug in "Stad". MZ.

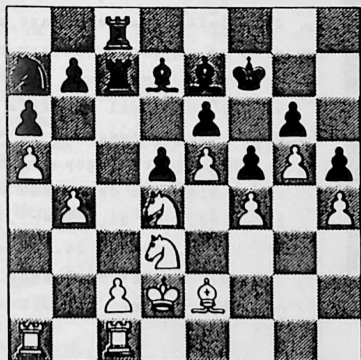
1. T.Visscher (wit)	- W.Aerts	0-1
2. J. de Jonge	- W.Louwman	0-1
3. R.Nieuwenweg	- K.Sanders	0-1
4. B.Ridderbos	- M.Zeevaarder	0-1

Rochade - Staunton/Helpman 0-4

Michiel Zeevaarder.

Uit de interne competitie.

Onze voorzitter voert met een straatlengte voorsprong de ranglijst aan, zoals 'U elders in dit nu nummer kunt constateren. Hiervoor kreeg hij ruime medewerking van een aantal tegenstanders, waarvan hier een tweetal voorbeelden. Niemand zal mij de eer betwisten daarbij het verst te zijn gegaan. Wit: Poppe Dijkhuis, Zwart: Piet Mulder. 1. e4,e6; 2. d3,d5; 3. Pd2,Pf6; 4. g3,de4x; 5. de4x,Lc5. Ik wist dat ik nu even moest uitkijken, want ik herinnerde me dat ik eens een vluggertje had verloren via de inslag op f2. Ik wist dat of Pf3 of Lg2 fout is. Na enig nadenken speelde ik Pf3 omdat zwart nu geen e6-e5 kan spelen waarna Pg4 mogelijk is. Er volgde uiteraard Pg4 en het is gebeurd, 0-1. Enfin, ik was om 9.00 uur thuis à raison van f 1.25.

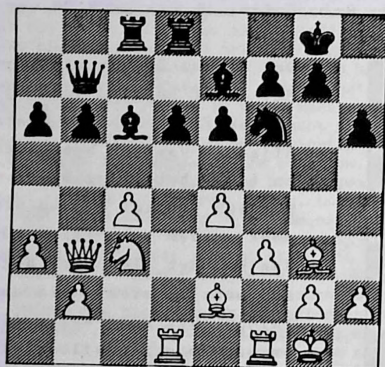


Ook Lieuwe Boskma was zeer gul. Met zwart spelend had hij vakkundig de scherpe Chatard-Aljechin variant bestreden en is in het diagram aan zet. Nog één passief staand stuk moet worden gemobiliseerd en dan kan het sloopwerk beginnen. Dat moet uiteraard via de zet Pa7-b5. Wit moet wel ruilen en daarna staan alle witte stukken optimaal actief en beslist na c2-c3 de zet d5-d4 en anders volgt Tc7-c4.

In plaats van Pa7-b5 speelde Lieuwe echter Tc7-c3?? en nu gooide de zet Pd3-c5 flink roet in het eten, want wit won de kwaliteit en vrij vlot de partij.

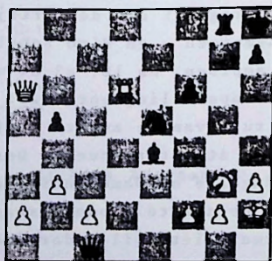
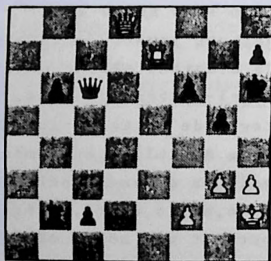
Van aanzienlijk beter nivo en vooral zeer instructief is het volgende fragment uit de partij tussem Theo Ebels (wit) - de morele clubkampioen - en Nico Schellingerhout (zwart) - de officiële clubkampioen. Na 18. e3-e4 was de diagramstelling ontstaan. De Zwarte opstelling wordt wel het egel-systeem genoemd, gekenmerkt door ruil van de zwarte c-pion tegen de witte d-pion waarbij wit met een stuk terugneemt. Dergelijke opstellingen komen meestal voort uit Engelse of Dame-indische openingen en soms ook via het Siciliëans. De zwarte pionnen staan op a6,b6,d6,e6,f7,g6ofg7, h6ofh7. Als zwart iets wil ondernemen moet dit via b6-b5 of d6-d5.

Als wit vanaf het begin consequent speelt op het verhinderen hiervan moet de partij in remise eindigen. Wil wit winnen dan moet dit heel subtiel. Er zijn veel voorbeelden uit de praktijk waarin wit te voortvarend te werk gaat met zetten als f4 en g4 en dan de boot in gaat omdat zwart dan vaak b5 of d5 kan spelen onder opoffering van de pion. Dat geeft allerlei tactische tegenkansen waarbij als regel de meest slagvaardige speler - in de tijdnoodfase - wint. Dat gebeurt ook hier maar het succes vloeit niet voort uit de witte pionnenopstelling maar uit het feit dat de witte stukken onharmonisch staan opgesteld en de zwartzo optimaal goed, zoals men ook wel kan zien. Er volgde 18. d6-d5! (gedwongen, sterk en zelfs



winnend). 19. c4xd5, Le7-c5¹
20. Lg3-f2, Lc5xf2; 21. Tflxf2,
e6xd5; 22. e4-e5, Pf6-d7;
23. f3-f4, (anders gaat de
pion op e5 verloren maar nu
volgt met tempowinst Pc5 en het
blijkt dat zowel de witte dame
op b3 als de toren op f2 zeer
ongelukkig staan geposteerd.
zwart wint via de zwakte op e4)
23.-- Pd7-c5; 24. Db3-c2, d5-d4!
25. b2-b4, Lc6-e4; 26. Dc2-cl,
Pc5-b3; 27. Dcl-b2, Tc8xc3 en na
nog enige zetten gaf wit op.

2 extra partijstellingen. U Kunt een boekenbon winnen door aan te geven hoe zwart wint in onderstaande stellingen. Het zijn typische " wie het eerst komt, het eerst maaalt " stellingen en op de eerste zet moet zwaar worden geïnvesteerd hetgeen dan ook snel het gewenste rendement oplevert. Oplossingen voor 15 januari inzenden aan boekhandel van Stockum, Herengracht 60. 2511 EJ, Den Haag.



Clubcompetitie Staunton/Helpman

Stand na de 14^e ronde

Afgebroken partijen:

1 ^e R:	Boskma	-	Dijkhuis
2 ^e R:	Blom	-	Hofkamp
	ter Steeg	-	Boskma
3 ^e R:	Schepers	-	Schellingerhout
5 ^e R:	Zwerver	-	D. Hummel
	Schepers	-	Blom
8 ^e R:	Schellingerhout	-	Scheffer
	Zwerver	-	Ismaili
	Vogelsang	-	Meijer
10 ^e R:	Mannoury	-	Pastor
11 ^e R:	Schellingerhout	-	Zeevaarder
13 ^e R:	Louwman	-	Pieper
	Davids	-	Blom
14 ^e R:	Hofkamp	-	Mulder

Vrij geweest:

4 ^e R:	Wildschut
8 ^e R:	Mannoury
9 ^e R:	Vogelsang
13 ^e R:	Aerts
14 ^e R:	Blom

1	Mulder		154	7-7	z	52.6
2	Schellingerhout		130	7-7	z	36.0
3	Scheffer		127	3-4	zz	46.4
4	ter Steeg	1	127	5-5	w	33.4
5	Blom	2	125	5-6	z	34.6
6	Davids		123	4-3	w	41.7
7	Zeevaarder	3	121	3-3	z	34.6
8	Hofkamp	2	121	6-5	w	31.9
9	Schepers	3	117	5-5	z	29.8
10	Pieper	2	117	3-4	z	20.7
11	Lode		116	6-6	w	23.0
12	Boskma		114	5-5	z	26.9
13	Diepeveen	1	114	6-7	z	22.0
14	Iwema	2	113	2-1	ww	40.4
15	Ebels		113	5-4	w	29.8
16	Aerts	6	112	3-3	z	22.6
17	Dijkhuis		111	4-3	w	29.6
18	Vogelsang	2	111	2-3	z	21.2
19	Louwman	3	110	4-3	ww	24.6
20	Zwerver		110	5-5	z	24.2
21	Kruisinga	1	110	7-6	w	22.0
22	J. Hummel	1	110	5-4	w	17.9
23	Albers		110	7-7	z	14.4
24	Tulp	1	109	4-4	z	21.7
25	Seijen		107	1-2	zz	30.0
26	Ismaili	1	107	5-5	w	19.7
27	Sanders	4	107	2-1	ww	14.9
28	Steinebach	1	106	2-3	z	20.1
29	Smit		106	3-3	z	9.7
30	Witkam		105	0-1	z	29.2
31	Becker	1	105	2-2	w	8.3
32	vd Veen		104	5-7	zz	12.7
33	van Duijn	1	102	5-4	ww	13.5
34	van Dijk		101	0-1	z	33.3
35	D. Hummel	1	101	6-6	z	13.9
36	Smeets	1	101	0-0		0.0
37	Meijer	1	100	6-5	w	9.8
38	R. Bakker		100	0-0		0.0
39	Lüschen		100	0-0		0.0
40	Vink		100	0-0		0.0
41	Banning		100	0-0		0.0
42	Helling		100	0-0		0.0
43	van Steenis		100	0-0		0.0
44	Casparie		100	0-0		0.0
45	Lührman		100	0-0		0.0

46	Prins	1	99	5-5	w	15.5
47	van Grijfland		97	6-7	zz	8.1
48	van Bruggen	1	97	2-2	w	1.0
49	Scheepvaart		97	0-1	z	0.0
50	Mannoury	2	94	6-6	z	7.6
51	Wildschut	2	93	6-5	w	6.3
52	Pastor		93	3-2	w	3.3
53	Scherphuis		68	6-6	w	0.8

50 jaar geleden. (4) Lasker overleden.

Op 13 januari 1941 overleed Emanuel Lasker te New York, even arm als hij 72 jaar daarvoor was geboren in de omgeving van Berlijn. Zonder twijfel is hij de meest fascinerende figuur uit de schaak-geschiedenis. Hij was wereldkampioen van 1894-1921 maar ook daarna was hij de meest dominerende schaker en won in 1924 het legendarische toernooi van New York met 1½ punt voorsprong (16 uit 20) voor zijn opvolger Capablanca en Aljechin en dat was dezelfde volgorde als in het even bekend gebleven toernooi van Sint-Petersburg (nu nog Leningrad) in 1914. In 1925 stopte hij met schaken en ging zich bezig houden met andere zaken die zijn belangstelling hadden zoals wiskunde, filosofie en andere denksporten. Hij was cum laude gepromoveerd in de wiskunde, schreef meerdere boeken over filosofie en schreef samen met zijn broer een toneelstuk dat ook is opgevoerd. Aan het eind van de jaren 20 raakte hij in de ban van het bridgen dat toen vooral door toedoen van Gulbertson opgang maakte en werd aanvoerder van het Duitse bridgeteam. In 1933 werd hij in verband met zijn joodse afkomst gedwongen om Hitler-Duitsland te verlaten en moest noodgedwongen weer gaan schaken. En het zijn juist de prestaties die hij toen behaalde als 65-plusser, die hem tot een legende hebben gemaakt, want hij bleek nog volledig opgewassen tegen de sterksten uit die tijd.

Lasker heeft geen bepaalde schaakstijl geïntroduceerd; daarentegen was hij de eerste die niet alleen tegen het bord speelde maar de tegenstander in het spel betrok en bewust niet altijd de sterkste zet deed. Hij slaagde er wonderwel in zijn opponenten op het verkeer-
 7 hetgeen de been te zetten, resulteerde in grote ergernis bij veel tegenstanders. Aanvoerder van het klassement van slechte verliezers was Tarrasch die in 1908 in de match van de eeuw (ook toen al) geweldig klop kreeg. Ook bij een 27-jarige Euwe klinkt iets door van deze ergernis, wanneer hij beweert: "je kunt niets van hem leren, je kunt hem slechts bewonderen". Overigens stelde Euwe aan het eind van zijn actieve schaakloopbaan in 1955 dat van alle schakers die hij had ontmoet Lasker voor hem de grootste was. Euwe was trouwens na Tarrasch wel het ergste slachtoffer van Lasker; dat is niet zo bekend en daarom hierover iets meer.

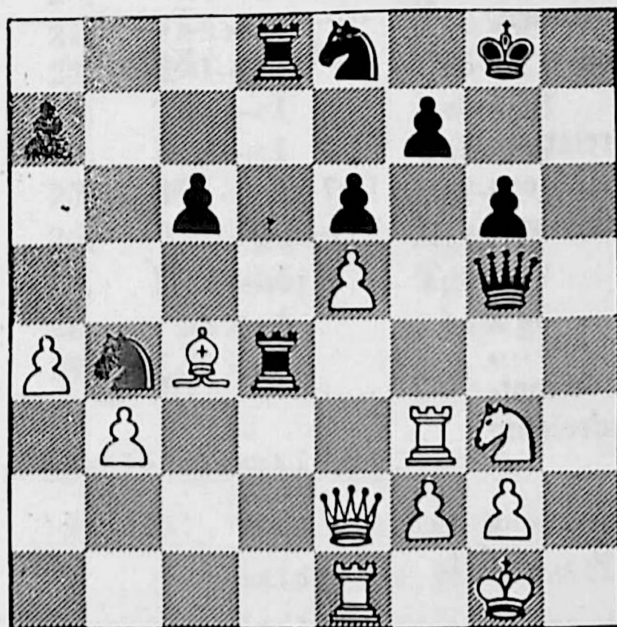
Euwe ontmoette Lasker 3 keer. De eerste keer was in het toernooi van Mährisch-Ostrau in 1923 (Euwe was toen 22 en reeds de sterkste speler van ons land) en de toen 55-jarige Lasker was op dat moment nog gewoon te sterk voor hem.

De tweede ontmoeting was in de eerste ronde van het toernooi in Zürich in 1934 waar Lasker na een afwezigheid van 9 jaar weer van de partij was na zijn verbanning uit Duitsland. Met de zwarte stukken bracht hij een positioneel dameoffer en zette een te scherp op winst spelende Euwe aan de kant. De wijze waarop de eindstand 3-0 werd bereikt in het toernooi van Nottingham in 1936 was nog erger; dit drama treft U aan bij de Mars-opgaven voor de jeugd. Meer wederwaardigheden zijn te vinden in de romantische biografie van Hannak over Lasker, die in de schaakboekenwinkels verkrijgbaar is. Hieronder 2 partijen van Lasker, de reeds genoemde overwinning op Euwe en zijn overwinning op Capablanca in 1935 te Moskou, beide partijen dus uit zijn 65+ tijd.

Uit de partij M. Euwe - E. Lasker

Zürich 1934

Stelling na de 33e zet van wit:



1.d4,d5; 2.c4,e6; 3.Pc3,Pf6; 4.Lg5,Pd7; 5.e3,c6; 6.Pf3,Le7; 7.Dc2,0-0; 8.a3,Te8; 9.Tc1,dc4x; 10.Lc4x,Pd5; 11.Le7x,De7x; 12.Pg3,P5f6; 13.Pg3,c5; 14.0-0,cd4x; 15.Pd4x,Pb6; 16.La2,Wit staat heel mooi en een goed plan was nu om de dame naar a5 te spelen en de torens op de c-lijn te verdubbelen. Euwe gaat echter scherp op koningsaanval spelen en komt op de koffie zoals dat zo vaak gebeurde met Lasker's tegenstanders. 16.--Tb8; 17.e4,Td8; 18.Tfd1,Ld7; 19.e5,Pe8; 20.Lb1,g6; 21.De4,La4; zwart begint tegenkansen te krijgen. 22.b3,Ld7; 23.a4,Pd5; 24.Ld3,Tbc8; 25.Lc4,Lc6; 26.Pc6x,bc6x; 27.Td3,Pb4; Tf3,Tc7; 29.h4,Tcd7; 30.h5,Dg5; 31.Tel,Td4; De kansen zijn gekeerd; Euwe had nu met De3 de dames moeten ruilen en dan was het eindspel nog wel te houden geweest. 32.hg6x,hg6x; 33.De2?

In tegenstelling tot vele meesters legde Lasker nog tot op hoge leeftijd een enorme speelsterkte aan de dag. Zo won hij van Euwe, die een jaar later wereldkampioen werd, door een prachtig dameoffer. In bovenstaande stelling volgde:

33. Td4-d2
34. De2-f1

Zoals Aljechin in het toernooiboek uiteenzet, is dit terugzetten van de dame de beslissende fout. Wit had 34. De3 moeten spelen. Ondanks zwarts voordeel van de open d-lijn zou wit op deze wijze nog wel stand hebben kunnen houden.

34. Pb4-c2!
35. Pg3-e4 Dg5xe5!!

Door dit al bij de vorige zet ingecalculerde dameoffer verkrijgt Lasker een sterke aanvalsstelling, die hij met onovertroffen meesterschap tot winst voert.

36. Pe4-f6† De5 × f6
37. Tf3 × f6 Pe8 × f6
38. Te1-c1 Pf6-e4
39. Lc4-e2

Na 39. f3 wint zwart direct met 39. ..., Pg3.

39. Pc2-d4
40. Le2-f3

Noodgedwongen geeft wit het punt f2 op. Op 40. Te1 zou nl. 40. ..., Tb2! volgen met de vernietigende dreiging 41. ..., Pd2. Op 41. g3 volgt dan 41. ..., Pd2 42. Dg2, Tb3: met de beslissende dreiging 43. ..., P4f3 of P2f3†.

40. Pe4 × f2
41. Df1-c4 Pf2-d3
42. Tc1-f1 Pd3-e5
43. Dc4-b4 Pe5 × f3†
44. g2 × f3 Pd4-e2†
45. Kg1-h2 Pe2-f4†
46. Kh2-h1

Op 46. Kg3 zou 46. ..., e5 met de dreiging 47. ..., Tg2† winnen, omdat op 47. Tg1, Pe2† beslissend zou zijn.

46. Td2-d4
47. Db4-e7 Kg8-g7

De dodelijke cirkel om de witte koning sluit zich. Er dreigt 48. ..., Th8† 49. Tg1, Td2. Na een gecompliceerde strijd een onweerstaanbare slotaanval – een van de wezenskenmerken van Laskers schaakkunst!

48. De7-c7 Td8-d5!
49. Tf1-e1

Er is geen ontsnappen meer mogelijk! Op 49. Dc6: wint 49. ..., Th5† 50. Kg1, Tg5† 51. Kh1, Td8 52. Dc3†, e5 met de matdreiging Th8, of 51. Kf2, Tg2† 52. Ke3, e5 met de matdreiging 53. ..., Te2 en de dreiging Pd5†.

49. Td5-g5

Nu dreigt directe vernietiging met 50. ..., Pd5!.

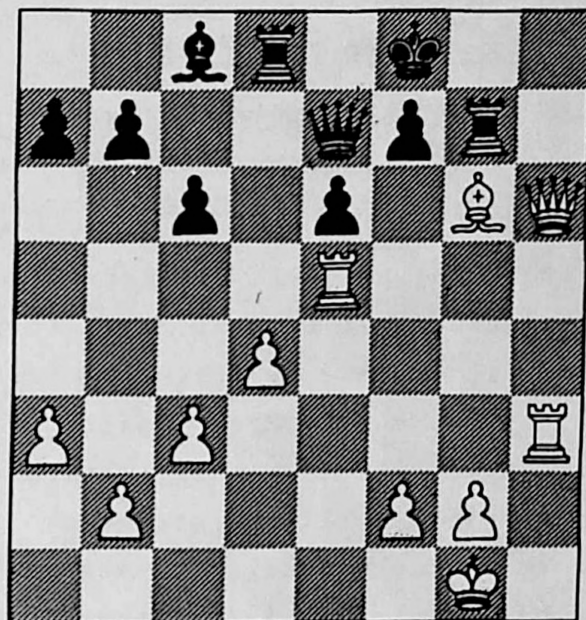
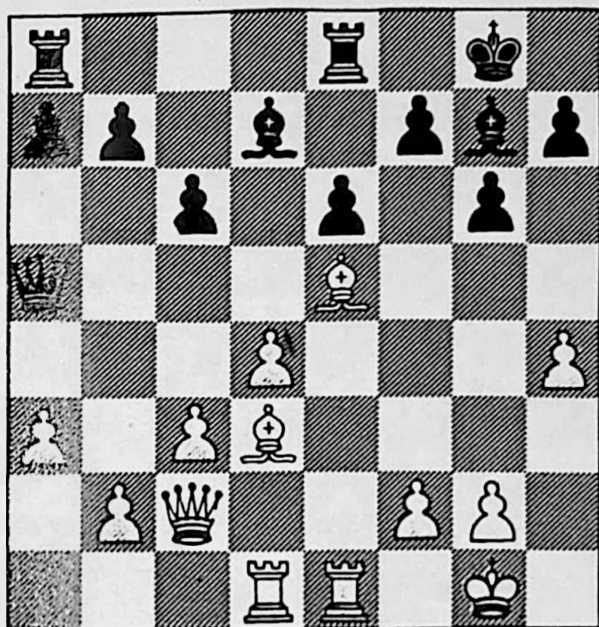
50. Dc7 × c6 Td4-d8! en wit gaf het op.

Wit: Dr EM. LASKER

Zwart: J. R. CAPABLANCA

Franse verdediging

1. e2—e4	c7—c6	10. Lf1—d3	0—0
2. d2—d4	d7—d5	11. Pe4 × f6†	Lc7 × f6
3. Pb1—c3	Lf8—b4	12. c2—c3	Dd8—d5
4. Pg1—c2	d5 × e4	13. Dd1—c2	c7—c6
5. a2—a3	Lb4—c7	14. 0—0	Tf8—e8
6. Pc3 × c4	Pg8—f6	15. Ta1—d1	Lc8—d7
7. Pe2—c3	Pb8—d7	16. Tf1—e1	Dd5—a5
8. Lc1—f4	Pf6 × e4	17. Dc2—c2	g7—g6
9. Pc3 × e4	Pd7—f6	18. Lf4—c5	Lf6—g7
		19. h2—h4	



- | | | |
|-----|---------|--------|
| 20. | h4—h5 | Da5—d8 |
| 21. | Le5×g7 | Dd8—g5 |
| 22. | Tc1—e5 | Kg8×g7 |
| 23. | Td1—c1 | Dg5—e7 |
| 24. | Dc2—c1 | Te8—g8 |
| 25. | Tc1—e3 | Ta8—d8 |
| 26. | Te3—h3 | Ld7—c8 |
| 27. | Dc1—h6† | Kg7—f8 |
| 28. | h5×g6 | Tg8—g7 |
| 29. | Ld3×g6 | h7×g6 |

- | | | |
|-----|--------|--------|
| 30. | Te5—g5 | De7—f6 |
| 31. | Th3—f3 | Kf8—e7 |
| 32. | g2×f3 | Df6×f3 |
| 33. | Kg1—f1 | Td8—g8 |
| 34. | Tg5×g6 | Tg7×g6 |
| 35. | Dh6—h2 | Tg8×g6 |
35. Dh6—h2 en wit won.

Enkele opmerkingen.

13. De2! Veel sterker dan 0-0 waarop c5 tot minstens gelijk spel leidt. Nu is c5 niet mogelijk vanwege 13. Le4. Ook het inslaan op g2 komt i.v.m. Le4 gevolgd door Lc7x niet in aanmerking.

17.--g6. Ook h6 heeft na Dc2-e2-e4 grote bezwaren.

19. h4! Het begin van een klassieke koningsaanval.

25.- Lc8. Op f6 is Ta5 gevolgd door hg6x zeer sterk.

35. Dh2. De snelste winst was bereikt na Df4 omdat dan de dreiging Dc7,Ld7; Db7x minder een voudig kan worden gepareerd.

Mars opgaven voor de jeugd.

Het zal jullie niet verbazen dat de opgaven in dit nummer gaan over stellingen van Lasker, waarover je elders in dit nummer meer kunt lezen.

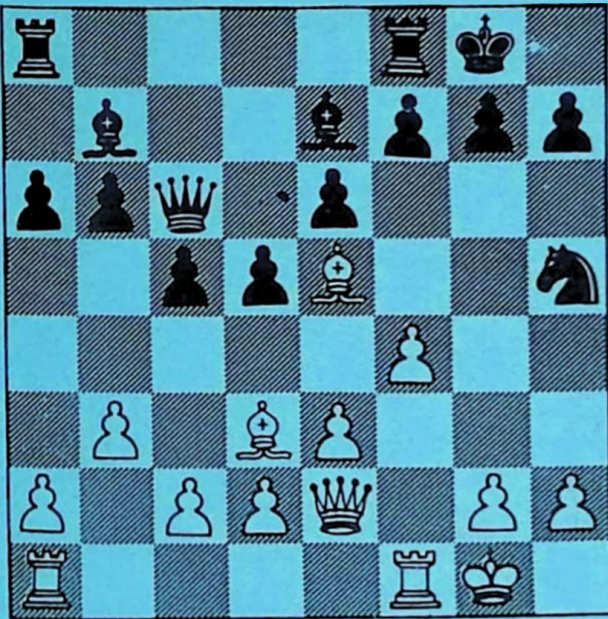
Stelling 1 is uit het eerste internationale toernooi waaraan Lasker meedeed. Dat was een klein toernooi in Amsterdam in 1889. Het toernooi werd gewonnen door de Engelsman Burn, naar wie een variant van de Franse partij is genoemd. Lasker was toen 20 jaar oud en schreef schaakgeschiedenis met een combinatie die zijn naam en die van zijn tegenstander heeft gekregen. Dat was de heer Bauer en dat is misschien tevens de gouden tip. Lasker had hier Pg3-h5 gespeeld en de laatste zet van zwart was Pf6xh5. Ongetwijfeld verwachtte zwart dat wit met de dame op h5 zou terugnemen maar dat gebeurde niet. Hoe werd zwart uitgeteld?

Voor stelling 2 geldt: wit speelt en wint. De stelling is door Lasker gepubliceerd in 1890 als een eindspelstudie en wordt het Lasker-motief genoemd. Dit motief is later in meerdere partijen in de praktijk aan de orde geweest. Hoe luidt het witte winstplan?

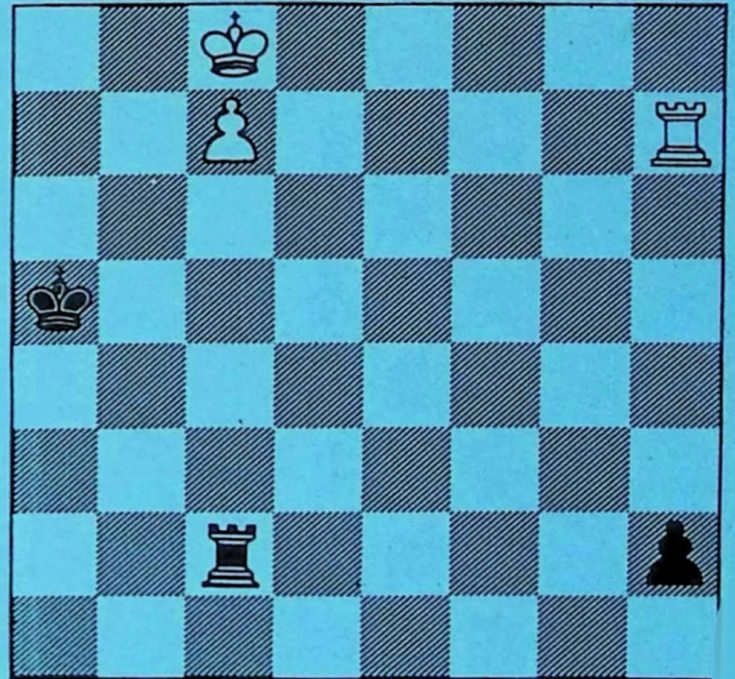
Stelling 3 is uit de laatste partij die Lasker speelde als wereldkampioen. Hij speelde met wit en deed de zet Kg1-h2? Het is de enige blunder in een goede stelling die van hem bekend is. Nadat hij de partij als gevolg van deze blunder had verloren gaf hij de match tegen Capablanca, die in 1921 in Havanna werd gehouden op bij een achterstand van 9-5. Wat was het zwarte antwoord op Kg1-h2?

Stelling 4 is uit de partij Lasker-Euwe, gespeeld in één van de laatste ronden van het toernooi te Nottingham in 1936. Het was het laatste toernooi waarin Lasker, die toen bijna 68 jaar was, uitkwam en hij eindigde met 1½ punt achterstand op de winnaars Botwinnik en Capablanca. Euwe was op dat moment wereldkampioen, speelde het beste toernooi van zijn leven en stond bovenaan op het moment dat deze partij werd gespeeld. Zwart (Euwe) staat iets beter maar bij correct spel moet het remise worden. Lasker had Ke2-d3 gespeeld en bood remise aan. Euwe wilde het toch nog even proberen en speelde 23.-- Lc7-a5 met tegenaanval op het witte paard. Kennelijk wilde hij in het loper-eindspel tegen deze oude baas nog een poging wagen. Zover kwam het echter niet want 2 zetten later kon Euwe het opgeven, waardoor hem in ieder geval een gedeelde eerste plaats ontging want hij eindigde nu ex-aequo met een ½ punt achterstand op de winnaars. Wat was het vervolg op 23.-- Lc7-a5?

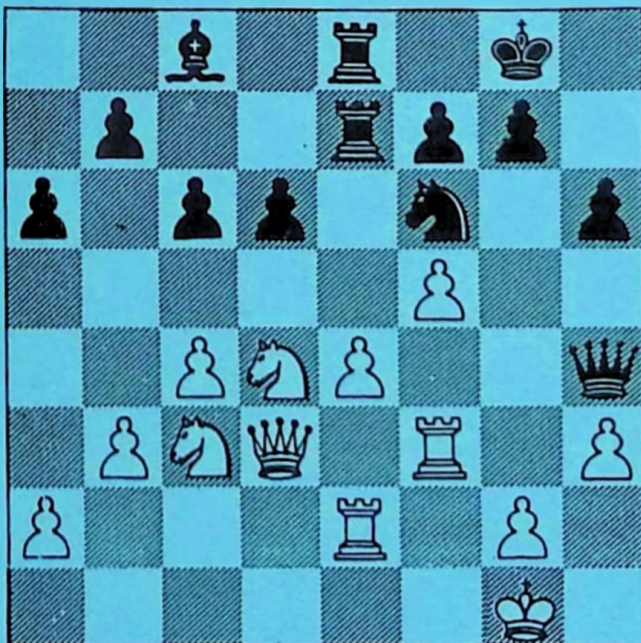
1.



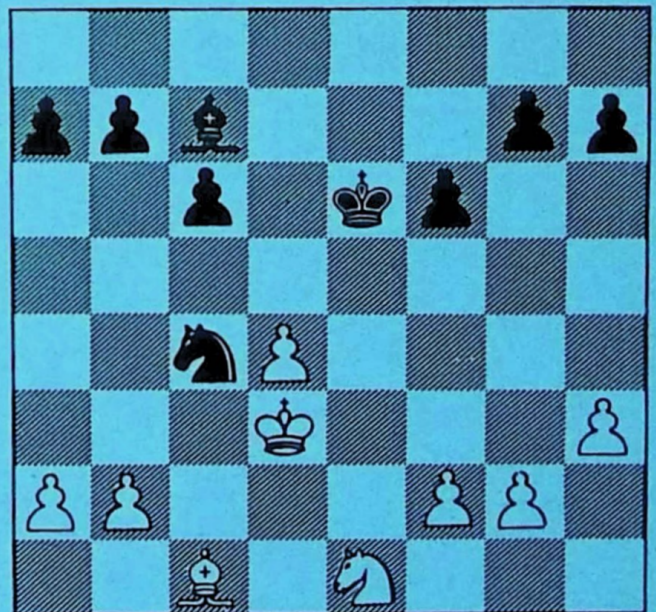
2.



3.



4.



Oplossingen opgaven.

Uit het juli nummer 1990. Het erekruis: 1. Dd3-d2. De kruisboog was van aanzienlijk zwaarder kaliber. De sleutelzet is Lf2-a7 en de 2½ zet die nu ontstaat is voor de kerstvacantie.

Uit het november nummer.

Fischer-Resjefski. Lb3xf7!, Tf8xf7 (met de koning nemen gaat echt niet) Pd4-e6 met winst van de zwarte dame.

Kamski- Short. Met Kd1-d2 had wit zijn paard behouden en gewonnen.

Bertholee- Judith Polgar. Met Td4-b4 gaf zwart de toren, maar promotie van de zwartepion is niet meer te verhinderen.

De driezset. De sleutelzet is Dd6-a6 en ook hier zoekt U de rest van deze 2½ zet maar verder uit.

Jeugdhoeckje.

Hallo allemaal,

Ik hoop dat het jullie goed bevalt op de maandagavond. De bedoeling is om eens in de 4 à 5 weken theorie te geven. Michiel Zeevaarder heeft dat al een keer gedaan en we hopen dat het niet bij deze ene keer blijft. (Hij is vooral een expert in pionneneindspelen, dat zullen we jullie bij de marsopgaven in het volgende nummer laten zien - Redactie). In de interne competitie doet een nieuw lid mee, Reinder. De ranglijst lijkt erg veel op die van het vorig jaar. Jasper en Wouter gaan weer aan kop en ook nu sluit Dave weer de rij. Even doorzetten om de rode lantaarn kwijt te raken. De stand na 13 ronden luidt:

1. Jasper	145	6. Raymond	124	11. Reinder	94
2. Wouter	142	7. Jeroen	113	12. Dave	87.
3. Christian	137	8. Stanley	105		
4. Martin	130	9. Alex	101		
5. Sander	125	10. Tom	100		

Dan nu de externe competitie.

Met het team bestaande uit

Jasper, Christian, Wouter en Sander wonnen we in Winschoten met 3-1. Hierbij onze dank aan de ouders van Sander voor het beschikbaar stellen van vervoer. Er is mij gevraagd of we nog een team van spelers beneden de 14 jaar kunnen formeren; daarvoor hebben we nog niet genoeg mankracht en daarom moeten jullie nog maar eens moeite doen om enkele vrienden over te halen om ook op de club te komen spelen. Tot slot wens ik jullie allemaal prettige kerstdagen en een voorspoedig 1991.

Roelf Zersch.

PERSOONLIJK SNELSCHAAK-KLUBKAMPIOENSCHAP 1991

Maandag 21 januari 1991 spelen we om onze snelschaakkampioensbeker. We spelen partijtjes met 5 minuten bedenktijd per persoon. Iedere deelnemer speelt die avond ca. 18 partijtjes: 9 in de voorronden, 9 in de finalegroepen. Iedereen wint een prijs. Inleggeld 3,50.

Aanvang 19.30 uur. KOM OP TIJD, WE WACHTEN NIET!

=0=0=0=0=0=

HET BESTUUR WENST ALLE LEDEN EEN GELUKKIG KERSTFEEST EN EEN

VOORSPOEDIG 1991.

Het volgende nummer verschijnt op maandag 4 maart 1991
 Copie inleveren uiterlijk maandag 25 februari.